

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

**В.А. Янковський, О.В. Неізнана, Н.С. Іванова,
М.Т. Шендригоренко, Л.Я. Шевченко, В.С. Коверза**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ**

БЮДЖЕТНА І ПОДАТКОВА СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Ступінь: Бакалавр

Кривий Ріг
2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

**В.А. Янковський, О.В. Неізнана, Н.С. Іванова,
М.Т. Шендригоренко, Л.Я. Шевченко, В.С. Коверза**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ
ДИСЦИПЛІНИ**

БЮДЖЕТНА І ПОДАТКОВА СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Ступінь: Бакалавр

Затверджено на засіданні
кафедри фінансів, обліку та
оподаткування
Протокол № 6
від “13” листопада 2020 р.

Рекомендовано навчально-
методичною радою ДонНУЕТ
Протокол № 4
від “17” грудня 2020 р.

Кривий Ріг
2020

УДК 336.1
Я 62

Янковський, В.А.

Я 62 Методичні рекомендації для вивчення дисципліни «Бюджетна і податкова системи України» [Текст] /М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. фінансів, обліку та оподаткування; В.А. Янковський, О.В. Неізнана, Н.С. Іванова, М.Т. Шендригоренко, Л.Я. Шевченко, В.С. Коверза – Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2020. – 62 с.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів вищої освіти і включають інформацію щодо змісту модулів та тем дисципліни, планів семінарських занять, завдань для самостійного вивчення та розподілу балів за видами робіт, що виконуються ними протягом вивчення дисципліни.

© Янковський В.А., Неізнана О.В.,
Іванова Н.С., Шендригоренко М.Т.,
Шевченко Л.Я., Коверза В.С., 2020
© Донецький національний
університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	5
ЧАСТИНА 1. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	7
ЧАСТИНА 2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	13
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи бюджетної системи держави	14
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи податкової системи та політики держави	20
ЧАСТИНА 3. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ	32
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи бюджетної системи держави	33
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи податкової системи та політики держави	47

ВСТУП

Функціонування бюджетної і податкової систем завжди перебувало у центрі суспільно-державних відносин у будь-якій державі. Загальновідомо, що держава не може повноцінно виконувати свої функції, не маючи у розпорядженні необхідного обсягу фінансових ресурсів. Рівень економічного розвитку країни та територіальних громад перебуває у повній залежності від можливостей держави, котрі визначаються обсягом її бюджету, який в свою чергу формується за рахунок діючої податкової політики.

Для реалізації програми стабільного економічного розвитку країни та її фінансової стійкості велика увага повинна приділятися проведенню виваженої податкової політики та функціонуванню бюджетної системи у державі.

Навчальна дисципліна «Бюджетна і податкова системи України» забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти і разом з іншими дисциплінами формує інтегрований підхід до підготовки економістів.

Ціль – формування професійних компетентностей щодо концептуальних основ з організації та функціонування бюджетної та податкової систем, визначення їх ролі у економічному розвитку країни.

Завдання: засвоєння теоретичних основ формування й використання бюджетних коштів; розуміння засад бюджетного устрою й принципів побудови бюджетної системи; формування теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету та напрямів і форм фінансування видатків; формуванні знань з питань функціонування державного кредиту та управління державним боргом; засвоєння теоретичних основ організації податкової системи та податкової політики держави та основних засад діяльності органів державної податкової служби, принципів адміністрування податків; вивчення методики нарахування та контролю сплати загальнодержавних та місцевих податків і зборів, практичного механізму їх застосування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати:

- теоретичні основи формування й використання бюджетних коштів;
- засади бюджетного устрою й принципів побудови бюджетної системи;
- теоретичні і практичні методи і джерела формування доходів бюджету України та напрямів і форм фінансування видатків;
- функціонування державного кредиту та управління державним боргом;
- основи з організації податкової системи та податкової політики держави та основних засад діяльності органів державної фіскальної служби, принципів адміністрування податків;
- методики нарахування та контролю сплати загальнодержавних та

місцевих податків і зборів, практичного механізму їх застосування.

Уміти:

- аналізувати доходно-видаткову структуру консолідованого і державного бюджетів, її відповідність поточній макроекономічній ситуації;
- розраховувати та аналізувати показники внутрішньої і зовнішньої державної заборгованості;
- визначати базу оподаткування, розмір податків та строки їх сплати до бюджетів усіх рівнів;
- визначати штрафні санкції у випадку порушення податкового законодавства, а також оскаржувати дії податкових органів;
- аналізувати зміни податкового законодавства та визначати їх вплив на результати діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.
- використовувати сучасні інформаційні технології для оптимізації інформаційних потоків щодо обсягів податкових надходжень;
- використовувати знання щодо ведення обліку, складання звітності розрахунку податкових зобов'язань з прямих податків та ресурсних платежів.

ЧАСТИНА 1.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Опис початкової дисципліни

Найменування показника	Характеристика навчальної дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова дисципліна
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, години	28
Практичні/семінарські, годин	28
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	4
самостійної роботи студента	7
Вид контролю	екзамен

2. Програма навчальної дисципліни

Ціль – формування професійних компетентностей щодо концептуальних основ з організації та функціонування бюджетної та податкової систем, визначення їх ролі у економічному розвитку країни.

Завдання: засвоєння теоретичних основ формування й використання бюджетних коштів; розуміння засад бюджетного устрою й принципів побудови бюджетної системи; формування теоретичних і практичних знань щодо методів і джерел формування доходів бюджету та напрямів і форм фінансування видатків; формуванні знань з питань функціонування державного кредиту та управління державним боргом; засвоєння теоретичних основ організації податкової системи та податкової політики держави та основних засад діяльності органів державної фіскальної служби, принципів адміністрування податків; вивчення методики нарахування та контролю сплати загальнодержавних та місцевих податків і зборів, практичного механізму їх застосування.

Предмет: відносини з формування і використання бюджетних коштів, а також щодо нарахування податків та їх подальшої сплати відповідно до існуючого порядку.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Сутність та роль бюджету для держави

- Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система держави
 Тема 3. Міжбюджетні відносини
 Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави
 Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави
 Тема 6. Сутність та роль податків для функціонування держави
 Тема 7. Податкова система і податкова політика
 Тема 8. Загальнодержавні податки та збори
 Тема 9. Місцеві податки та збори
 Тема 10. Державна податкова служба України

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи бюджетної системи держави					
Тема 1. Сутність та роль бюджету для держави	12	2	2	-	8
Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система держави	14	2	2	-	10
Тема 3. Міжбюджетні відносини	12	2	2	-	8
Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави	18	4	4	-	10
Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави	18	4	4	-	10
Разом за змістовим модулем 1	74	14	14	0	46
Змістовий модуль 2. Теоретико-методичні основи податкової системи та політики держави					
Тема 6. Сутність та роль податків для функціонування держави	12	2	2	-	8
Тема 7. Податкова система і податкова політика	12	2	2	-	8
Тема 8. Загальнодержавні податки та збори	20	4	4	-	12
Тема 9. Місцеві податки та збори	20	4	4	-	12

Тема 10. Державна податкова служба України	12	2	2	-	8
Разом за змістовим модулем 2	76	14	14	0	48
Усього годин	150	28	28	0	94

4. Теми семінарських /практичних/ лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар запитань і відповідей Соціально-економічна роль бюджету для держави	2
2	Семінар – дискусія Бюджетний устрій та бюджетна система України	2
3	Семінар з виконанням практичних задач Розрахунок практичних задач щодо визначення рівня міжбюджетних трансфертів	2
4	Семінар – дискусія Бюджетний дефіцит в Україні: шляхи подолання із врахуванням досвіду інших країн	2
5	Семінар з виконанням практичних задач Розрахунок практичних задач щодо визначення бюджетного дефіциту	2
6	Семінар запитань і відповідей Система доходів і видатків бюджету України	2
7	Семінар з виконанням практичних задач Розрахунок практичних задач щодо визначення рівня доходів і видатків України за певний період	2
8	Семінар запитань і відповідей Роль податків для ефективного функціонування держави	2
9	Семінар – дискусія Податкова система і податкова політика України: шляхи реформування	2
10	Семінар запитань і відповідей Загальнодержавні податки та збори в Україні	2
11	Семінар з виконанням практичних задач Розрахунок практичних задач щодо визначення обсягів загальнодержавних податків (ПДФО, ПДВ, Акцизний податок тощо)	2
12	Семінар - дискусія Місцеві податки та збори в Україні	2
13	Семінар з виконанням практичних задач Розрахунок практичних задач щодо визначення обсягів місцевих податків	2
14	Семінар - дискусія Державна податкова служба України: її роль для функціонування держави та визначення кроків по реформуванню	2
Всього		28

5. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми семінарського/ практичного заняття	Аудиторна робота				Позааудиторна робота	Сума балів
	Тестов і завдан ня	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	ПМК	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1						
Тема 1	2	-	1	-	-	3
Тема 2	1	-	2	-	-	3
Тема 3	1	1	1	-	-	3
Тема 4	1	1	0,5	-	-	2,5
Тема 5	1	1	0,5			2,5
Тема 6	1	1	1		-	3
Тема 7	1	1	1	5		8
Разом змістовий модуль 1	8	5	7	5	-	25
Змістовий модуль 2						
Тема 8	0,25	-	0,25	-	-	0,5
Тема 9	0,25	-	0,25	-	-	0,5
Тема 10	0,25	-	0,5	-	-	0,75
Тема 11	0,25	-	0,5	-	-	0,75
Тема 12	0,5	2	0,5	-	5	8
Тема 13	0,5	2	0,5	-	5	8
Тема 14	0,5	-	1	5	-	6,5
Разом змістовий модуль 2	2,5	4	3,5	5	10	25
Усього	10,5	9	10,5	10	10	50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

**ЧАСТИНА 2.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО
СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

ОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

Тема 1. Сутність та роль бюджету для держави

Семінар 1 «Соціально-економічна роль бюджету для держави» *Семінар запитань і відповідей*

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Сутнісна складова бюджету.
2. Бюджетне планування і прогнозування.
3. Бюджетний процес і його складові.
4. Бюджет як складова політики держави.

2. Понятійний диктант.

Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система держави

Семінар 2 «Бюджетний устрій та бюджетна система України» *Семінар – дискусія*

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Бюджетний устрій України.
2. Бюджетна система України.
3. Нормативно-правова база України щодо регулювання бюджетних відносин.
4. Взаємовідносини між ланками бюджетної системи.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Роль Міністерства фінансів України в функціонуванні бюджетної

системи країни.

2. Етапи формування бюджетної системи України.
3. Базові принципи побудови бюджетної системи України.
4. Особливості побудови бюджетної системи Німеччини.
5. Бюджетна децентралізація: сутнісна складова та особливості реалізації.
6. Бюджетна система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.
7. Бюджет як основний інструмент реалізації соціально-економічних програм держави.

Тема 3. Міжбюджетні відносини

Семінар 3 «Міжбюджетні трансферти: особливості виділення та механізм розрахунку»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Міжбюджетні відносини: сутнісна складова та необхідність перерозподілу бюджетних коштів.
2. Сутність та види міжбюджетних трансфертів..
3. Механізм розподілу доходів між місцевими бюджетами в Україні.
4. Принципи бюджетної децентралізації в Україні.

2. Виконання практичних завдань:

1. Визначте окремо суми видатків місцевих бюджетів, що враховуються і не враховуються при визначенні обсягу бюджетних трансфертів (у тис. грн.): освіта – 580; первинна медико-санітарна допомога – 320; місцева пожежна охорона – 84; культурно-мистецькі програми місцевого значення – 47; постійно діючі курси підвищення кваліфікації працівників АПК, що перебувають у комунальній власності, – 3; місцеві програми соціального захисту окремих категорій населення – 610; будівництво та ремонт доріг місцевого значення – 370; позашкільна освіта – 260.

2. Визначте видатки на харчування і придбання медикаментів і перев'язувальних матеріалів на плановий рік у міській дитячій лікарні. У міській дитячій лікарні на плановий рік передбачається 280 ліжок. Кількість днів функціонування одного ліжка на рік – 270, кількість амбулаторних відвідувань лікарів у плановому році – 97 500. Норма витрат на харчування на один ліжко-день – 15,50 грн. Витрати на харчування матерів, які перебувають у лікарні з немовлятами, – 6 550 грн. на рік. Середні норми

витрат на придбання медикаментів і перев'язувальних матеріалів – 8,75 грн. на один ліжко-день і 1,75 грн. – на одне амбулаторне лікарське відвідування.

3. Розрахунковий показник обсягу видатків бюджету області становить 2,6 млрд грн, а розрахунковий показник обсягу кошика доходів – 2,3 млрд грн. Надходження від платників, зареєстрованих в області, до загального фонду Державного бюджету по податку на прибуток та акцизному податку за результатами звітного року: фактичні 3,7 млрд грн; розрахункові 2,8 млрд грн. Приріст надміру сплачених грошових зобов'язань із податку на прибуток та акцизного податку, за даними Державної податкової служби, склав 0,4 млрд грн. Визначте, які бюджетні трансферти та в якій сумі буде заплановано для обласного бюджету.

4. Визначити суму офіційних трансфертів з місцевого бюджету за такими даними: місцеві податки і збори – 45 тис. грн.; податок з підприємств комунальної власності – 31 тис. грн.; дотації вирівнювання – 17 тис. грн.; субвенції на здійснення програм соціального захисту – 20 тис. грн.; субвенції на виконання інвестиційних проектів – 24 тис. грн.

Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави

Семінар 4 «Бюджетний дефіцит в Україні: шляхи подолання із врахуванням досвіду інших країн» Семінар – дискусія

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Економічна природа бюджетного дефіциту і його причини.
2. Джерела покриття бюджетного дефіциту.
3. Бюджетний кредит і його форми.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Роль Міністерства фінансів України в обслуговуванні державного боргу країни.
2. Бюджетний дефіцит України: сучасний стан та шляхи до мінімізації.
3. Співпраця України з Міжнародним валютним фондом у питанні мінімізації бюджетного дефіциту.

4. Іноземний досвід провідних країн світу щодо подолання бюджетного дефіциту.

5. Бюджетна децентралізація як один із елементів вирішення проблеми бюджетного дефіциту в державі.

6. Обслуговування державного боргу України за 2010-2020 рр.: аналітичний огляд та особливості проведених заходів.

Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави

Семінар 5 «Механізм розрахунку бюджетного дефіциту» Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Державний борг і механізм управління ним.
2. Видатки державного бюджету на обслуговування внутрішнього та зовнішнього боргів.
3. Міжнародні фінансові інституції та державний борг держави.

2. Виконання практичних завдань:

1. Розрахуйте суму регулюючих доходів бюджету області, якщо сума видаткової частини бюджету області становить 350,5 млн грн, дефіцит бюджету – 85,0 млн грн, сума закріплених доходів – 125,2 млн грн.

2. Розрахуйте суму дефіциту бюджету області та суму субвенції, якщо сума регулюючих доходів бюджету становить 260,0 млн грн, сума закріплених доходів – 240,0 млн грн, сума видаткової частини бюджету – 583,0 млн грн сума субвенції – 45,0 % суми дефіциту бюджету.

3. Визначити борг на душу населення України (42 млн. чоловік), якщо сума державного боргу складається із:

- Єврооблігацій в євро на суму 720 млн. (курс євро 33,0 грн.);
- Облігацій Chase Manhattan Bank на суму 85 млн. дол. США (курс дол. 29,0 грн.);
- облігацій Merrill Lynch на суму 350 млн. дол. США.

4. Проаналізуйте дефіцит (профіцит) зведеного та державного бюджету, виходячи з приведених даних у табл. 1 по надходженням та використанню державного бюджету за три роки.

Таблиця 1 – Надходження та використання Державного бюджету

(тис. грн.)

Показники	1 рік		2 рік		3 рік	
	планові показники на рік	виконано	планові показники на рік	виконано	планові показники на рік	виконано
1	2	3	4	5	6	7
Зведений бюджет						
Доходи	90878	103148	110600	113348	110115	113348
Видатки	90878	101112	110600	115365	110115	115365
Профіцит (дефіцит)	-	2035,5	-	-2018	-	-2018
Державний бюджет						
Доходи	71288	76083	88119	81704	88119	81704
Видатки	71288	74619	88119	83880	88119	83880
Профіцит (дефіцит)	-	1464	-	-2177	-	-2177
Джерела фінансування	-	-1464	-	2175,5	-	2175,5
Внутрішнє фінансування	-	-237,5	-	679,98	-	679,98
Зовнішнє фінансування	-	-1227	-	1495,4	-	1495,4

На підставі інформації, отриманої з додатків до Закону України про Державний бюджет на відповідний рік та планових показників економічного і соціального розвитку країни, визначте абсолютні та відносні показники дефіциту (профіциту) державного бюджету й дайте їм обґрунтовану оцінку.

Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави

Семінар 6 «Система доходів і видатків бюджету України» Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Особливості побудови системи доходів та видатків бюджету у державі.
2. Доходи державного бюджету та місцевих.
3. Видатки державного бюджету та місцевих.

2. *Понятійний диктант.*

Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави

Семінар 7 «Оцінка рівня доходів і видатків держави» Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Податкові і неподаткові доходи бюджету.
2. Фінансовий контроль з боку держави.
3. Державна казначейська служба України.

2. Виконання практичних завдань:

1. За звітний рік податкові надходження до зведеного бюджету підвищилися на 7,3%, а загальний обсяг доходів – на 4%. Визначити коефіцієнт еластичності податкових надходжень від загальної суми доходів зведеного бюджету.

2. Темпи зростання податкових надходжень до державного бюджету і ВВП України у % до попереднього періоду, наведені у таблиці 1:

Таблиця 1 – Податкові надходження до державного бюджету і ВВП України

Найменування показника	I півріччя	II півріччя
Прямі податки	105,0	105,7
Непрямі податки	103,4	104,5
ВВП	106,2	107,0

Визначте коефіцієнт еластичності податкових надходжень від ВВП за бюджетний рік.

3. Визначити рівень виконання планових показників окремо по податкових, неподаткових надходженнях до бюджету, доходах від операцій з капіталом за наведеними даними у таблиці 1:

Таблиця 2 – Показники виконання доходів бюджету

Показник	(тис. грн.)	
	План	Факт
1	2	3
Податок на прибуток	1475,5	1530,0
Податок на доходи фізичних осіб	350,2	385,6
Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності	21,7	19,8
Надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів	112,0	113,7

Продовження таблиці 1

1	2	3
Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг	45,0	46,4
Державне мито	36,3	35,9
Надходження від продажу землі	250,0	275,0
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами	389,6	402,0
Адміністративні штрафи та інші санкції	100,0	110,0
Мито	34,0	36,9

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ТА ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 6. Сутність та роль податків для функціонування держави

Семінар 8 «Роль податків для ефективного функціонування держави» *Семінар запитань і відповідей*

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Передумови виникнення та розвитку податків.
2. Соціальна роль податків.
3. Функції та елементи податків.
4. Принципи оподаткування та способи стягнення податків.
5. Класифікація податків.
6. Роль податків у забезпеченні економічної безпеки держави.

2. Понятійний диктант.

Тема 7. Податкова система і податкова політика

Семінар 9 «Податкова система і податкова політика України: шляхи реформування» Семінар – дискусія

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Сутність податкової системи та принципи її побудови.
2. Податкова система України.
3. Устрій податкової системи України.
4. Податкова політика: сутність та види.
5. Податкова політика як елемент забезпечення функціонування держави.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Іноземний досвід проведення податкової політики державою.
2. Податкова система України: сучасний стан та шляхи до реформування.
3. Базові принципи побудови податкової системи України.
4. Особливості побудови податкової системи Франції.
5. Податкова система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.
6. Податкова політика України: сутнісна складова та особливості проведення.

Тема 8. Загальнодержавні податки та збори

Семінар 10 «Загальнодержавні податки та збори в Україні» Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Загальнодержавні податки та збори: сутнісна складова та роль для держави.
 2. Суб'єкти оподаткування загальнодержавних податків та зборів.
 3. База та об'єкти оподаткування загальнодержавних податків та зборів.
2. *Понятійний диктант.*

Тема 8. Загальнодержавні податки та збори

Семінар 11 «Загальнодержавні податки та збори: розрахунок та визначення обсягів (ПДВ, ПДФО, Акцизний податок, Податок на прибуток підприємств)»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. *Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:*

1. Механізм розрахунку загальнодержавних податків та зборів..
2. Термін сплати загальнодержавних податків та зборів.
3. Непрямі податки в Україні: процес оформлення документації.

2. *Виконання практичних завдань:*

1. Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за вересень поточного року на основі наведених даних: Реалізовано товарів на суму 2800 грн. Придбано товарів на суму 4200 грн.

2. Підприємство для виготовлення столів придбало матеріалів на суму 7000 грн (з урахуванням ПДВ), а вартість виготовленої та реалізованої продукції складає 10000 грн (з урахуванням ПДВ). Визначте суму податкового зобов'язання. Визначте суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відповідь обґрунтуйте.

3. Підприємство імпортує на територію України ювелірні вироби. Митна вартість партії цих виробів складає 12000 дол. США. Курс долара на момент митного оформлення – 25,5 грн. за 1 дол. США. Ставка акцизного збору – 45%, ставка ввізного мита 60%, ставка збору за митне оформлення – 0,4%. Розрахувати суму акцизного збору. Відповідь обґрунтуйте.

4. На територію України ввозиться 45000 пляшок горілки. Об'єм однієї пляшки – 0,7 л. міцність горілки – 50%. Розрахувати суму акцизного податку, якщо ставка акцизного податку складає 25 грн. за 1л 100% спирту.

5. Визначити суму валових доходів та валових витрат підприємства, суму прибутку до оподаткування, суму податку на прибуток.

- Сума виручки, отриманої від реалізації продукції 285500 грн. з ПДВ;
- Сума виручки від реалізації основних засобів 35000 грн. без ПДВ;

- Вартість сплачених послуг сторонніх організацій 15430 грн. з ПДВ;
- Вартість придбаної сировини та матеріалів 155000 грн. з ПДВ;
- Відвантаження продукції по бартеру 9500 грн. з ПДВ;
- Амортизація 15350 грн.;
- Сума фонду оплати праці 16000 грн.;
- Сума обов'язкових нарахувань 8200 грн.

Тема 9. Місцеві податки та збори

Семінар 12 «Місцеві податки та збори в Україні»

Семінар – дискусія

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Місцеві податки та збори: сутнісна складова та роль для держави.
2. Суб'єкти оподаткування місцевих податків та зборів.
3. База та об'єкти оподаткування місцевих податків та зборів.

2. Понятійний диктант.

Тема 9. Місцеві податки та збори

Семінар 13 «Місцеві податки та збори: розрахунок та визначення обсягів»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Механізм розрахунку місцевих податків та зборів.
2. Термін сплати місцевих податків та зборів.
3. Спрощеної система оподаткування в Україні.

2. Виконання практичних завдань:

1. Розрахувати податок на землю, якщо площа земельної ділянки складає 7,5 га, 1 га земельної ділянки коштує 15000 грн., земля надана для підприємства промисловості.

2. Розрахувати плату за землю у населеному пункті на березі Азовського моря, з чисельністю населення 85 тис. чол. Площа земельної

ділянки – 500 м² Оцінку землі не проведено. Коефіцієнт індексації ставки податку – 1.

3. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності квартиру у місті Києві загальною площею 80 м².

4. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності житловий будинок загальною площею 155 м² і квартиру у місті Харкові загальною площею 95 м².

5. Сільськогосподарське підприємство орендує в поточному році 5 тис. га ріллі. Грошова оцінка її в даній області становить 25000 грн. за 1 га. Визначити розмір єдиного податку для четвертої групи платників в поточному році та строки його сплати до бюджету.

Тема 10. Державна податкова служба України

Семінар 14 «Державна податкова служба України: її роль для функціонування держави та визначення кроків по реформуванню» Семінар – дискусія

План заняття:

1. Дискусійне обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Основні етапи становлення ДПС України та принципи її роботи.
2. Структура організації податкової служби.
3. Завдання та функції органів податкової служби.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Іноземний досвід роботи державних податкових органів.
2. Державна податкова служба України: сучасний стан та шляхи реформування.
3. Функціональна структура ДПС України.
4. Ревізійна робота податкових органів у сфері непрямого оподаткування
5. Взаємодія державної податкової служби з іншими контролюючими органами України.

ЗАОЧНА ФОРМА НАВЧАННЯ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ
ДЕРЖАВИ

Тема 1. Сутність та роль бюджету для держави
Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система держави

Семінар 1 «Бюджетна система держави»
Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Фронтальне та індивідуальне опитування за основними положеннями теми та питаннями самостійного вивчення:

1. Сутнісна складова бюджету.
2. Бюджетне планування і прогнозування.
3. Бюджетний процес і його складові.
4. Бюджет як складова політики держави.
5. Бюджетний устрій України.
6. Бюджетна система України.
7. Нормативно-правова база України щодо регулювання бюджетних відносин.
8. Взаємовідносини між ланками бюджетної системи.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Соціально-економічна роль бюджету для держави.
2. Бюджетний процес в Україні: основні етапи та учасники.
2. Роль Міністерства фінансів України в функціонуванні бюджетної системи країни.
2. Етапи формування бюджетної системи України.
3. Базові принципи побудови бюджетної системи України.
4. Особливості побудови бюджетної системи Німеччини.
5. Бюджетна децентралізація: сутнісна складова та особливості реалізації.
6. Бюджетна система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.
7. Бюджет як основний інструмент реалізації соціально-економічних програм держави.

Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави

Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави

**Семінар 2 «Оцінка рівня доходів та видатків державного бюджету. Фінансування бюджетного дефіциту»
Семінар з виконанням практичних завдань**

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Економічна природа бюджетного дефіциту і його причини.
2. Джерела покриття бюджетного дефіциту.
3. Бюджетний кредит і його форми.
4. Державний борг і механізм управління ним.
5. Видатки державного бюджету на обслуговування внутрішнього та зовнішнього боргів.
6. Міжнародні фінансові інституції та державний борг держави.
7. Особливості побудови системи доходів та видатків бюджету у державі.
8. Доходи державного бюджету та місцевих.
9. Видатки державного бюджету та місцевих.
10. Податкові і неподаткові доходи бюджету.
11. Фінансовий контроль з боку держави.
12. Державна казначейська служба України.

2. Виконання практичних завдань:

1. Розрахуйте суму регулюючих доходів бюджету області, якщо сума видаткової частини бюджету області становить 450,5 млн грн, дефіцит бюджету – 110,0 млн грн, сума закріплених доходів – 130,2 млн грн.

2. Розрахуйте суму дефіциту бюджету області та суму субвенції, якщо сума регулюючих доходів бюджету становить 280,0 млн грн, сума закріплених доходів – 220,0 млн грн, сума видаткової частини бюджету – 610,0 млн грн сума субвенції – 35,0 % суми дефіциту бюджету.

3. Визначити борг на душу населення України (38 млн. чоловік), якщо сума державного боргу складається із:

- Єврооблігацій в євро на суму 400 млн. (курс євро 30,0 грн.);
- Облігацій на суму 125 млн. дол. США (курс дол. 28,0 грн.);
- Облігацій Merrill Lynch на суму 550 млн. дол. США.

4. За звітний рік податкові надходження до зведеного бюджету підвищилися на 5,3%, а загальний обсяг доходів – на 2,5%. Визначити

коефіцієнт еластичності податкових надходжень від загальної суми доходів зведеного бюджету.

5. Темпи зростання податкових надходжень до державного бюджету і ВВП України у % до попереднього періоду, наведені у таблиці 1:

Таблиця 1 – Податкові надходження до державного бюджету і ВВП України

Найменування показника	I півріччя	II півріччя
Прямі податки	108,0	110,2
Непрямі податки	105,4	106,7
ВВП	107,3	108,4

Визначте коефіцієнт еластичності податкових надходжень від ВВП за бюджетний рік.

6. Визначити рівень виконання планових показників окремо по податкових, неподаткових надходженнях до бюджету, доходах від операцій з капіталом за наведеними даними у таблиці 2:

Таблиця 2 – Показники виконання доходів бюджету

(тис. грн.)

Показник	План	Факт
Податок на прибуток	1500,5	1530,0
Податок на доходи фізичних осіб	250,2	285,6
Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності	20,0	19,8
Надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів	112,0	113,0
Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг	48,0	53,0
Державне мито	36,3	37,9
Надходження від продажу землі	240,0	275,0
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами	380,4	408,0
Адміністративні штрафи та інші санкції	100,0	120,0
Мито	32,0	43,0

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ТА ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 6. Сутність та роль податків для функціонування держави

Тема 7. Податкова система і податкова політика

**Семінар 3 «Роль податків для держави. Податкова система і
податкова політика України»**

Семінар запитань і відповідей

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Передумови виникнення та розвитку податків.
2. Соціальна роль податків.
3. Функції та елементи податків.
4. Принципи оподаткування та способи стягнення податків.
5. Класифікація податків.
6. Роль податків у забезпеченні економічної безпеки держави.
7. Сутність податкової системи та принципи її побудови.
8. Податкова система України.
9. Устрій податкової системи України.
10. Податкова політика: сутність та види.
11. Податкова політика як елемент забезпечення функціонування держави.

2. Презентація доповідей з використанням мультимедійного візуального супроводження.

Теми доповідей – презентацій (здобувачі вищої освіти обирають одну тему і готують міні – доповідь (3-5 сторінок) та презентацію до неї):

1. Іноземний досвід проведення податкової політики державою.
2. Податкова система України: сучасний стан та шляхи до реформування
3. Податкова політика України: сутнісна складова та особливості проведення.
4. Базові принципи побудови податкової системи України.
5. Особливості побудови податкової системи Франції.
6. Податкова система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.

Тема 8. Загальнодержавні податки та збори

Тема 9. Місцеві податки та збори

Семінар 4 «Загальнодержавні і місцеві податки та збори в Україні»

Семінар з виконанням практичних завдань

План заняття:

1. Обговорення основних положень теми та питань самостійного вивчення:

1. Загальнодержавні податки та збори: сутнісна складова та роль для держави.
2. Суб'єкти оподаткування загальнодержавних податків та зборів.
3. База та об'єкти оподаткування загальнодержавних податків та зборів.
4. Механізм розрахунку загальнодержавних податків та зборів..
5. Термін сплати загальнодержавних податків та зборів.
6. Непрямі податки в Україні: процес оформлення документації.
7. Місцеві податки та збори: сутнісна складова та роль для держави.
8. Суб'єкти оподаткування місцевих податків та зборів.
9. База та об'єкти оподаткування місцевих податків та зборів.
10. Механізм розрахунку місцевих податків та зборів.
11. Термін сплати місцевих податків та зборів.
12. Спрощеної система оподаткування в Україні.

2. Виконання практичних завдань:

1. Підприємство для виготовлення столів придбало матеріалів на суму 11000 грн (з урахуванням ПДВ), а вартість виготовленої та реалізованої продукції складає 17000 грн (з урахуванням ПДВ). Визначте суму податкового зобов'язання. Визначте суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відповідь обґрунтуйте.

2. Підприємство імпортує на територію України ювелірні вироби. Митна вартість партії цих виробів складає 15000 дол. США. Курс долара на момент митного оформлення – 29,5 грн. за 1 дол. США. Ставка акцизного збору – 55%, ставка ввізного мита 50%, ставка збору за митне оформлення – 0,8%. Розрахувати суму акцизного збору. Відповідь обґрунтуйте.

3. Підприємство реалізувало 3100 пачок сигарет з фільтром по 30 шт. сигарет у пачці з максимальною роздрібною ціною 30,50 грн. Адвалорна ставка акцизного податку для тютюнових виробів становить 15% від вартості реалізованого товару, а специфічна ставка у твердих сумах з одиниці реалізованого товару дорівнює – 320,28 грн за 1 000 шт. При цьому, мінімальне акцизне податкове зобов'язання по сплаті акцизного податку на тютюнові вироби не може бути меншим ніж 435,50 грн. за 1000 штук.

Визначити податкове зобов'язання з акцизного податку, що підлягає сплаті в бюджет.

4. Визначити суму валових доходів та валових витрат підприємства, суму прибутку до оподаткування, суму податку на прибуток.

- Сума виручки, отриманої від реалізації продукції 295000 грн. з ПДВ;
- Сума виручки від реалізації основних засобів 38000 грн. без ПДВ;
- Вартість сплачених послуг сторонніх організацій 15300 грн. з ПДВ;
- Вартість придбаної сировини та матеріалів 165000 грн. з ПДВ;
- Відвантаження продукції по бартеру 10500 грн. з ПДВ;
- Амортизація 17150 грн.;
- Сума фонду оплати праці 14000 грн.;
- Сума обов'язкових нарахувань 7700 грн.

5. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності житловий будинок загальною площею 180 м² і квартиру у місті Кривий Ріг загальною площею 90 м².

3. Індивідуальне завдання.

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни «Державні фінанси» передбачає самостійне вирішення завдань.

1. Дослідити зміст додатку 2 до Закону України про Державний бюджет на 2019-2020 роки. Визначити склад та структуру джерел фінансування дефіциту Державного бюджету в цілому, та в розрізі за загальним і спеціальним фондами.

2. Підприємство для виготовлення столів придбало матеріалів на суму 20000 грн. (з урахуванням ПДВ), а вартість виготовленої та реалізованої продукції складає 32000 грн. (з урахуванням ПДВ).

Визначити суму податкового зобов'язання. Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відповідь обґрунтуйте.

3. Підприємство імпортує на територію України ювелірні вироби. Митна вартість партії цих виробів складає 20000 дол. США. Курс долара на момент митного оформлення – 30,5 грн. за 1 дол. США. Ставка акцизного збору – 65%, ставка ввізного мита 40%, ставка збору за митне оформлення – 0,5%. Розрахувати суму акцизного збору. Відповідь обґрунтуйте.

4. На територію України ввозиться 85000 пляшок горілки. Об'єм однієї пляшки – 0,7 л. міцність горілки – 40%. Розрахувати суму акцизного податку, якщо ставка акцизного податку складає 40 грн. за 1л 100% спирту.

5. Визначити суму валових доходів та валових витрат підприємства, суму прибутку до оподаткування, суму податку на прибуток.

- Сума виручки, отриманої від реалізації продукції 305500 грн. з ПДВ;
- Сума виручки від реалізації основних засобів 55000 грн. без ПДВ;
- Вартість сплачених послуг сторонніх організацій 18430 грн. з ПДВ;
- Вартість придбаної сировини та матеріалів 135000 грн. з ПДВ;

- Відвантаження продукції по бартеру 11500 грн. з ПДВ;
- Амортизація 15000 грн.;
- Сума фонду оплати праці 21000 грн.;
- Сума обов'язкових нарахувань 9300 грн.

6. Розрахувати податок на землю, якщо площа земельної ділянки складає 10,5 га, 1 га земельної ділянки коштує 25000 грн., земля надана для підприємства промисловості.

7. Розрахувати плату за землю у населеному пункті на березі Чорного моря, з чисельністю населення 55 тис. чол. Площа земельної ділянки – 400 м². Оцінку землі не проведено. Коефіцієнт індексації ставки податку – 1.

8. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності житловий будинок загальною площею 160 м² і квартиру у місті Одеса загальною площею 105 м².

9. Сільськогосподарське підприємство орендує в поточному році 8 тис. га ріллі. Грошова оцінка її в даній області становить 20000 грн. за 1га. Визначити розмір єдиного податку для четвертої групи платників в поточному році та строки його сплати до бюджету.

10. Підприємство реалізувало 5100 пачок сигарет з фільтром по 30 шт. сигарет у пачці з максимальною роздрібною ціною 20,50 грн. Адвалорна ставка акцизного податку для тютюнових виробів становить 25% від вартості реалізованого товару, а специфічна ставка у твердих сумах з одиниці реалізованого товару дорівнює – 350,0 грн за 1 000 шт. При цьому, мінімальне акцизне податкове зобов'язання по сплаті акцизного податку на тютюнові вироби не може бути меншим ніж 455,50 грн. за 1000 штук.

**ЧАСТИНА 3.
МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВИ

Тема 1. Сутність та роль бюджету для держави

Методи контролю: усне опитування, участь в дискусії, понятійний диктант, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Взаємозалежність ВВП, національного доходу та бюджету.
 2. Фінансові протиріччя у суспільстві, пов'язані із формуванням бюджету, та способи їх вирішення.
 3. Роль і місце бюджету у фінансово-кредитному механізмі.

3. Виконання тестових завдань:

1. Визначення бюджету наведено у

- A. Законі України «Про Державний бюджет України...»
- B. Бюджетному кодексі України
- C. Законі України «Про національний банк України»
- D. Податковому кодексі України

2. Державний орган, що затверджує Державний бюджет – це

- A. Кабінет Міністрів України
- B. Верховна Рада України
- C. Парламент
- D. Міністерство фінансів України

3. Яке твердження характеризує матеріальний зміст визначення «бюджет»

- A. бюджет – це централізований фонд грошових коштів
- B. бюджет – це економічні відносини між суб'єктами, що формують та використовують централізований фонд
- C. бюджет – головний фінансовий план держави
- D. бюджет – це документ, що регулює бюджетні відносини у державі

4. Оберіть варіант відповіді, який у повній мірі розкриває специфічні ознаки бюджетних відносин

- A. перерозподільний характер, всеохоплюючий характер, законодавче регулювання
- B. перерозподільний характер, тимчасовий характер, централізація формування

С. всеохоплюючий характер, децентралізація управління, балансовий характер

Д. всеохоплюючий характер, законодавче регулювання, соціальний характер

5. Сукупність певних видів бюджетних відносин, специфічних методів мобілізації та використання бюджетних коштів – являє собою

А. бюджетний процес

В. бюджетний механізм

С. бюджетний устрій

Д. бюджетну систему

6. Вираз «за допомогою бюджету держава надає суспільству унікальні блага та послуги, які істотно впливають на рівень добробуту та якість життя» характеризує

А. специфічну ознаку бюджету

В. економічну природу бюджету

С. фінансову сутність бюджету

Д. балансову природу бюджету

7. Акумуляція у бюджетній системі значних грошових фондів та створення можливості для забезпечення рівномірного розвитку економіки і культури на усій території країни дозволяє назвати бюджет

А. регулярним механізмом

В. інструментом соціальної політики уряду

С. інструментом державного управління

Д. механізмом акумуляції фондів

8. Принцип фінансової діяльності держави, який означає, що кожна сфера державної діяльності будується на основі фінансово-планових актів, може бути визначений як

А. принцип самоокупності

В. принцип плановості

С. принцип самостійності в галузі фінансової діяльності

Д. принцип недопущення банкрутства

9. До складання та затвердження бюджету залучаються Національний банк України та Міністерство фінансів України, як

А. учасник бюджетного процесу

В. виконавці бюджету

С. спостерігачі за бюджетним процесом

Д. учасники бюджетного механізму

10. Складові третього рівня бюджету України

А. державний бюджет, місцеві бюджети

В. бюджети міст, селищ, сіл, районів у містах

С. бюджети області, міст загальнодержавного підпорядкування

Д. бюджети районів, міст обласного підпорядкування з районним і без районного поділення

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

Тема 2. Бюджетний устрій та бюджетна система держави

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Взаємовідносини між ланками бюджетної системи.
 2. Іноземний досвід щодо реформування бюджетної системи держави.
 3. Поєднання централізованих і децентралізованих бюджетів як основа демократичного бюджетного устрою.
 4. Територіальний та відомчий підходи до розподілу видатків.
 5. Бюджетний кодекс України та його структура.
 6. Закон про Державний бюджет України.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*
 1. Роль Міністерства фінансів України в функціонуванні бюджетної системи країни.
 2. Етапи формування бюджетної системи України.
 3. Базові принципи побудови бюджетної системи України.
 4. Особливості побудови бюджетної системи Франції.
 5. Бюджетна децентралізація: сутнісна складова та особливості

реалізації.

6. Бюджетна система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.

7. Бюджет як основний інструмент реалізації соціально-економічних програм держави.

3. Виконання тестових завдань:

1. Організація і принципи побудови бюджетної системи, її структури, взаємозв'язок між окремими ланками бюджетної системи - це

- A. бюджетний процес
- B. бюджетна система
- C. бюджетний устрій
- D. бюджетний механізм

2. До принципів побудови бюджетної системи відносяться принципи

- A. самостійності і чіткості
- B. незалежності і підпорядкованості
- C. постійності і неупередженості
- D. єдності і автономності

3. Видатки на забезпечення конституційного ладу держави, державного суверенітету держави, на державне управління, законодавчу і виконавчу владу – це видатки

- A. на здійснення неделегованих державних повноважень
- B. видатки па здійснення власних повноважень
- C. видатки на здійснення делегованих державних повноважень
- D. таємні видатки

4. На принципах відомчої підпорядкованості і територіального розташування об'єктів фінансування може ґрунтуватись

- A. розподіл доходів
- B. розподіл субсидій
- C. розподіл видатків
- D. розподіл трансфертів

5. Забезпечення надійної фінансової бази для фінансування закріплених видатків – один з головних принципів розподілу

- A. доходів
- B. податків
- C. дотацій
- D. видатків

6. Загальнодержавні податки та обов'язкові платежі, що формують доходи, поділяються на

- A. закріплені та регулюючі доходи
- B. державні та місцеві
- C. обов'язкові та добровільні
- D. повні і часткові

7. Сукупність бюджетів усіх рівнів, які врегульовані правовими нормами і формуються на єдиних принципах під впливом державного устрою та адміністративно-територіального поділу країни – це

- A. бюджетний устрій
- B. фінансова система держави
- C. бюджетний механізм держави
- D. бюджетна система держави

8. Розподіл видів видатків між державним бюджетом та місцевими бюджетами, а також між місцевими бюджетами, що ґрунтується на максимально можливому наближенні надання суспільних послуг до їх безпосереднього споживача - то є здійснення принципу

- A. збалансованості
- B. субсидіарності
- C. ефективності
- D. повноти

9. Цільова фінансова допомога на покриття дефіциту відповідного бюджету – це

- A. бюджетна дотація
- B. бюджетна субсидія
- C. бюджетна пільга
- D. бюджетна субвенція

10. Особливий вид субсидіювання, встановлений Бюджетним кодексом України, що визначається за спеціальними формулами як різниця між обсягом видатків бюджету, визначеним на основі встановлених державних стандартів соціальної забезпеченості, та наявними у даного бюджету доходами – це

- A. дотація вирівнювання
- B. субсидія цільова
- C. соціальна субсидія
- D. соціальний стандарт

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

Тема 3. Міжбюджетні відносини

Методи контролю: усне опитування, оцінювання виконаних завдань, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Бюджетна децентралізація України: основні етапи та шляхи до підвищення ефективності місцевих бюджетів.
 2. Роль Державної казначейської служби України у міжбюджетних відносинах.
 3. Бюджетне призначення.
 4. Бюджетне зобов'язання.
 5. Бюджетний запит.
 6. Бюджетний процес.
 7. Кошик доходів бюджетів місцевого самоврядування.
 8. Міжбюджетні трансферти.
 9. Тимчасовий касовий розрив.
3. *Виконання завдань:*
 1. Згідно із Законом України «Про державний бюджет України на поточний рік» визначте структуру видатків бюджету за функціональною бюджетною класифікацією. Порівняйте напрями використання фінансових ресурсів. Чим зумовлена соціальна спрямованість видатків бюджету?
 2. Складіть схемо-конспект «Елементи бюджетної системи України» та «Принципи формування бюджетної системи України».
 3. На підставі Бюджетного кодексу України з використанням наведеної форми (табл. 1) опишіть зміст кожної зі стадій бюджетного процесу на місцевому рівні.

Таблиця 1 – Стадії бюджетного процесу на місцевому рівні

Складові стадії	Стаття і пункт Кодексу	Виконавці	Контрольні терміни

4. За даними сайту: <http://www.treasury.gov.ua> проаналізуйте обсяги наданих міжбюджетних трансфертів в динаміці за останні 5 років. Аналіз навести по формі таблиць та графіків.

5. Проаналізуйте інформацію щодо використання місцевими бюджетами субвенцій, отриманих з державного бюджету, відповідно за Дніпропетровською, Донецькою, Запорізькою, Київською та Харківською областями.

4. Виконання тестових завдань:

1. Кошти за міжбюджетними трансфертами

- A. передаються безповоротно
- B. передаються з поверненням, але без оплати
- C. передаються з поверненням, але без процентів
- D. залучаються до інших установ

2. Що означає принцип субсидіарності

- A. доступність субсидій для кожного
- B. активне використання субсидій
- C. максимальне наближення до споживача
- D. достатність обсягу коштів для споживачів

3. Суто місцеві видатки

- A. не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів
- B. враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів
- C. можуть враховуватися і не враховуватись в міжбюджетних трансфертах
- D. міжбюджетних відносин взагалі не торкаються

4. Чи впливає на розрахунок обсягу закріплених доходів чисельність населення

- A. впливає, але тільки чисельність населення України
- B. впливає, але тільки чисельність населення регіону
- C. впливають обидві зі вказаних вище чисельностей
- D. впливають тільки непрямим чином обидві чисельності

5. Чи впливає на обсяг міжбюджетних трансфертів чисельність населення регіону, для якого проводиться розрахунок

- A. так, як прямим, так і непрямим чином
- B. ні, ані прямим, ані непрямим чином
- C. прямо впливає через розрахунок доходів
- D. прямо впливає через розрахунок витрат

6. Якщо коефіцієнт «альфа» дорівнює 0,9 для дотаційного бюджету, то це

- A. невірно проведений розрахунок
- B. 90 % різниці доходів і витрат буде вилучено
- C. 10 % різниці доходів і витрат буде вилучено
- D. 90 % різниці доходів і витрат додатково надходить

7. Визначальним фактором, що впливає на обсяг закріплених доходів однієї адміністративно-територіальної одиниці в розрахунку міжбюджетних трансфертів, є при умові бездефіцитного бюджету

- A. динаміка коефіцієнту відносної податкоспроможності за останні три роки
- B. прогнозний обсяг доходів, закріплений за усіма місцевими бюджетами
- C. середньорічна динаміка скоригованого кошику доходів за останні три роки
- D. середньорічна динаміка скоригованого кошику витрат за останні три роки

8. Обрахунок витрат для визначення обсягу міжбюджетних трансфертів проводиться відповідно до постанови

- A. за допомогою окремих розрахункових таблиць
- B. в ряді окремих формул у досить складному вигляді
- C. в одній формулі, але у надто складному вигляді
- D. самостійному розрахунку не підлягає і надається в законі

9. За допомогою регіональних фінансів держава здійснює

- A. вирівнювання економічного і соціального розвитку територій
- B. розмежування економічного та соціального розвитку по територіях
- C. проведення фінансово-кредитної політики
- D. розподіл трансфертів

10. Які існують моделі бюджетного федералізму, що використовуються при формуванні міжбюджетних відносин

- A. централізована та територіальна
- B. федеративна та унітарна
- C. централізована, децентралізована та змішана
- D. федеративна і змішана

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

Тема 4. Фінансування бюджетного дефіциту та механізм обслуговування державного боргу держави

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, оцінювання виконаних завдань, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Міжнародні фінансові інституції у контексті управління державним боргом держави.
 2. Державний борг та бюджетний дефіцит України: сучасний стан та шляхи до мінімізації.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*
 1. Бюджетний дефіцит України: сучасний стан та шляхи до мінімізації.
 2. Співпраця України з Міжнародним валютним фондом у питанні мінімізації бюджетного дефіциту.
 3. Іноземний досвід провідних країн світу щодо подолання бюджетного дефіциту.
 4. Бюджетна децентралізація як один із елементів вирішення проблеми бюджетного дефіциту в державі.
 5. Обслуговування державного боргу України за 2015-2020 рр.: аналітичний огляд та особливості проведених заходів.
4. *Виконання завдань:*
 1. Розрахуйте суму регулюючих доходів бюджету області, якщо сума видаткової частини бюджету області становить 450,5 млн грн, дефіцит бюджету – 185,0 млн грн, сума закріплених доходів – 120,0 млн грн.
 2. Розрахуйте суму дефіциту бюджету області та суму субвенції, якщо сума регулюючих доходів бюджету становить 280,0 млн грн, сума закріплених доходів – 220,0 млн грн, сума видаткової частини бюджету – 680,0 млн грн сума субвенції – 55,0 % суми дефіциту бюджету.
 3. На підставі наведених у таблиці 1 даних визначити суму витрат бюджету та суму фінансування бюджету.

Таблиця 1–Вихідні дані для розв'язання задачі

Показники	Значення показників, млн грн
Надання кредитів з бюджету	10,2
Повернення кредитів до бюджету	8,4
Внутрішні запозичення	63,7
Погашення внутрішніх зобов'язань	22,3
Погашення зовнішніх зобов'язань	19,8
Розміщення бюджетних коштів на депозитах	6,7
Придбання цінних паперів	3,4
Повернення бюджетних коштів з депозитів	2,6
Надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів	4,7
Видатки бюджету	380,5

4. На підставі наведених у таблиці 1 даних визначити:

а) суму надходжень бюджету; б) суму фінансування бюджету.

Таблиця 1 – Вихідні дані для розв'язання задачі

Показники	Значення показників, млн грн
Доходи бюджету	320,8
Повернення кредитів до бюджету	7,2
Надання кредитів з бюджету	3,9
Повернення бюджетних коштів з депозитів	3,2
Погашення зовнішніх зобов'язань	18,7
Внутрішні запозичення	50,6
Зовнішні запозичення	10,2
Розміщення бюджетних коштів на депозитах	1,3
Придбання цінних паперів	6,4
Надходження внаслідок продажу/пред'явлення цінних паперів	4,1

5. Виконання тестових завдань:

1. До причин виникнення й росту державного боргу України не відносяться

- A. циклічні спади й автоматичні стабілізатори
- B. збільшення державних витрат без підвищення державних доходів
- C. розширення приватизаційних процесів
- D. стабілізація фінансової системи

2. За обсягами сум заборгованості виділяють

- A. капітальний і поточний внутрішній борг
- B. прямий і непрямий внутрішній борг
- C. основний і похідний внутрішній борг
- D. державний і міжнародний

3. Відповідно до Бюджетного кодексу України основний обсяг державного боргу не повинен перевищувати

- A. 50% фактичного річного обсягу ВВП

- В. 60% фактичного річного обсягу ВВП
- С. 70% фактичного річного обсягу ВВП
- Д. 80% фактичного річного обсягу ВВП

4. До методів управління державним боргом можна віднести

- А. конверсія, консолідація, обмін за прогресивним співвідношенням, анулювання боргу, уніфікація
- В. конверсія, консолідація, уніфікація, викуп боргу, анулювання боргу, відстрочка погашення боргу, обмін за регресивним співвідношенням
- С. викуп боргу, продаж боргу, відстрочка погашення боргу, зниження заборгованості
- Д. конверсія, обмін за прогресивним співвідношенням, анулювання боргу, відстрочка виплати боргу

5. Зміна умов позик, пов'язаних з їхніми строками – це

- А. обмін за прогресивним співвідношенням
- В. консолідація
- С. конверсія
- Д. уніфікація

6. Уніфікація – це

- А. зміна прибутковості позики
- В. обмін за прогресивним співвідношенням
- С. об'єднання декількох позик в одну
- Д. відмова від виплати боргів

7. Державний кредит виконує такі функції

- А. розподільна й регулююча
- В. фіскальна й регулююча
- С. розподільна й фіскальна
- Д. стимулююча і регулююча

8. Залежно від забезпеченості боргових зобов'язань виділяють

- А. заставні й беззаставні позики
- В. внутрішні й зовнішні позики
- С. виграшні й процентні позики
- Д. державні і місцеві позики

9. Право на здійснення державних внутрішніх і зовнішніх позик у межах і на умовах, передбачених Законом про Державний бюджет України, має держава в особі

- А. Міністра економіки України
- В. Президента України
- С. Міністра фінансів України
- Д. органів місцевого самоврядування

10. Рефінансування державного боргу – це

- А. зміна прибутковості позик
- В. виплата боргу за рахунок золотовалютних резервів країни
- С. погашення боргу за рахунок продажу облігацій зовнішньої позики

Д. погашення минулого державного боргу шляхом випуску нових позик

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексеев І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>

Тема 5. Система доходів і видатків бюджету та фінансовий контроль з боку держави

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання виконаних завдань, понятійний диктант, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Податкові та неподаткові доходи бюджету.
 2. Роль Рахункової палати України у питанні виконання державного бюджету.
3. *Виконання завдань:*
 1. За звітний рік податкові надходження до зведеного бюджету підвищилися на 8,5%, а загальний обсяг доходів – на 5,5%. Визначити коефіцієнт еластичності податкових надходжень від загальної суми доходів зведеного бюджету.
 2. Темпи зростання податкових надходжень до державного бюджету і ВВП України у % до попереднього періоду, наведені у таблиці 1:

Таблиця 1 – Податкові надходження до державного бюджету і ВВП України

Найменування показника	I півріччя	II півріччя
Прямі податки	108,0	110,7
Непрямі податки	107,4	109,5
ВВП	103,2	106,0

Визначте коефіцієнт еластичності податкових надходжень від ВВП за бюджетний рік.

3. Визначити рівень виконання планових показників окремо по податкових, неподаткових надходженнях до бюджету, доходах від операцій з капіталом за наведеними даними у таблиці 2:

Таблиця 2 – Показники виконання доходів бюджету, (тис. грн.)

Показник	план	Факт
Податок на прибуток	1675,5	1680,0
Податок на доходи фізичних осіб	350,2	385,6
Плата за ліцензії на певні види господарської діяльності	21,7	19,8
Надходження від розміщення в установах банків тимчасово вільних бюджетних коштів	112,0	113,7
Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі та сфери послуг	55,0	60,0
Державне мито	36,3	35,9
Надходження від продажу землі	250,0	275,0
Плата за послуги, що надаються бюджетними установами	380,6	399,0
Адміністративні штрафи та інші санкції	140,0	160,0
Мито	30,0	32,0

4. Виконання тестових завдань:

1. Доходи бюджету – це

- A. частка децентралізованих ресурсів
- B. частка централізованих ресурсів
- C. централізовані та децентралізовані ресурси
- D. децентралізовані ресурси

2. Державний бюджет поділяється на

- A. загальний і спеціальний фонд
- B. доходи та трансферти
- C. податкові та цільові надходження
- D. надходження і видатки

3. За джерелами утворення доходи поділяються на

- A. доходи від реалізації національного багатства держави
- B. доходи від зовнішньоекономічної діяльності
- C. збори та інші неподаткові доходи
- D. податкові і неподаткові надходження

4. За соціально-економічними ознаками державних доходів виділяють

- A. доходи, які отримали від розподілу новоствореної вартості (НД)
- B. доходи, які входять до складу фонду відшкодування

C. доходи від господарської діяльності

D. централізовані доходи

5. До податкових надходжень відносять

A. внутрішні податки на товари та послуги

B. надходження від фінансових санацій та штрафів

C. адміністративні збори та платежі

D. доходи від побічного продажу

6. За якими ознаками класифікуються видатки бюджету

A. роль у відтворенні виробництва; суспільне призначення; цільове призначення

B. галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування

C. суспільне і цільове призначення; роль у відтворенні виробництва; галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування

D. роль у процесі відтворення; суспільно-цільове призначення; галузі національної економіки; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування

7. Як поділяються видатки бюджету за формами бюджетного фінансування

A. постатейне, глобальне та змішане фінансування

B. проектне та кошторисне фінансування

C. бюджетні кредити та бюджетні трансферти

D. проектне і кошторисне фінансування, бюджетні трансферти

8. Як поділяються видатки бюджету за суспільним призначенням

A. виробничі і невиробничі

B. економічні, соціальні, управлінські

C. обслуговування державного боргу, економічні, соціальні, управлінські

D. соціальні, управлінські, економічні, оборонні

9. Що відображає функціональна класифікація видатків бюджету

A. поточні і капітальні видатки

B. поточні і капітальні видатки, кредитування без погашення

C. поточні видатки і видатки розвитку

D. видатки за функціями держави

10. Що відображає відомча класифікація видатків бюджету

A. фактичне використання міністерствами і відомствами бюджетних коштів

B. розподіл бюджетних асигнувань між безпосередніми отримувачами коштів з бюджету

C. фінансування поточного утримання міністерств і відомств

D. розподіл бюджетних коштів між ланками міністерств і відомств на поточні потреби

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна казначейська служба України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>
4. Рахункова палата України. Офіційна сторінка. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2 . ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ТА ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Тема 6. Сутність та роль податків для функціонування держави

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, понятійний диктант, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Роль податків у забезпеченні економічної безпеки держави.
 2. Етапи періодизації оподаткування.
 3. Податкова система як засіб реалізації податкової політики держави.
 4. Принципи побудови податкової системи України: аналіз та проблеми.

3. Виконання тестових завдань:

1. Податок – це

- A. плата, яка стягується з юридичних і фізичних осіб державними органами за право участі, користування будь-чим або за право здійснення тієї або іншої діяльності
- B. платіж у грошовій формі
- C. плата, яка стягується з юридичних і фізичних осіб за здійснення в їх інтересах державними органами певних дій
- D. обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з юридичних і фізичних осіб

2. Реалізація фіскальної функції податків пов'язана з

- A. контролем за дотриманням податкового законодавства
- B. регулюванням грошових доходів між юридичними та фізичними особами, сферами і галузями економіки, державою в цілому та її територіальними утвореннями, досягненням рівноваги між попитом і накопиченням
- C. формуванням доходної частини бюджету і створенням матеріальних умов для функціонування держави та задоволення загальносуспільних потреб
- D. перерозподілом національного доходу між різними соціальними верствами і групами населення, а також між сферами та галузями народного господарства, що здійснюється з метою виконання державою своїх соціально-економічних і загальнонаціональних функцій

3. Назвіть функції, які виконують податки

- A. контрольна
- B. фіскальна
- C. розподільна
- D. регулююча

4. За характером використання податки поділяються на

- A. загальні
- B. прями
- C. спеціальні
- D. регулярні

5. За правовою ознакою податки поділяються на

- A. власні
- B. звичайні
- C. місцеві
- D. загальнодержавні

6. Принципами побудови податкової системи у відповідності з вченням Сміта є наступні принципи

- A. обґрунтованості і обов'язковості
- B. компетенції
- C. справедливості і визначеності, економії і зручності
- D. рівномірності і рівнозначності

7. У Податковому кодексі України закріплено

- A. дев'ять принципів побудови податкової системи
- B. десять принципів побудови податкової системи
- C. одинадцять принципів побудови податкової системи
- D. дванадцять принципів побудови податкової системи

8. Принцип нейтральності податкової системи – це

- A. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків
- B. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків
- C. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації
- D. визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку

9. Принцип соціальної справедливості – це

- A. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків
- B. встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями
- C. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків
- D. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації

10. До місцевих податків та зборів належать

- A. збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ для споживачів усіх форм власності
- B. збір за місця для паркування транспортних засобів
- C. податок на додану вартість
- D. плата за землю

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Піхоцька О. М., Фурдичко Л. Є., Синютка Н. Г. Бюджетна система: навч. посіб. Львів: ТНЕУ, 2019. 328 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна податкова служба України. Офіційна сторінка. URL: <http://sfs.gov.ua>

Тема 7. Податкова система і податкова політика

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Іноземний досвід проведення податкової політики державою.
 2. Податкова система України: сучасний стан та шляхи до реформування.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*
 1. Базові принципи побудови податкової системи України.
 2. Особливості побудови податкової системи Франції.
 3. Податкова система США: особливості функціонування та можливості до впровадження окремих елементів в Україні.
 4. Податкова політика України: сутнісна складова та особливості проведення.

4. Виконання тестових завдань:

1. Принцип нейтральності податкової системи – це

- A. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків
- B. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків
- C. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації
- D. визначення на законодавчому рівні усіх обов'язкових елементів податку

2. Принцип соціальної справедливості – це

- A. установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків
- B. встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями
- C. установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків
- D. недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації

3. Податкова політика – це

- A. політика держави, через яку уповноважена державою інституція контролює обсяг пропозиції грошей з метою встановлення цінової стабільності, сприяння економічному зростанню, дотриманню рівня безробіття населення на низькому рівні
- B. сукупність державних заходів, спрямованих на зміцнення доходної

частини державного бюджету, посилення соціальної направленості видатків бюджету, створення умов макроекономічної стабілізації

С. діяльність держави у сферах запровадження, правового регламентування та організації справляння податків та податкових платежів, які є знаряддям розподілу і перерозподілу частини валового внутрішнього продукту та формування централізованих фондів грошових ресурсів держави

Д. діяльність держави, спрямована на регулювання економічних відносин з іншими країнами, на забезпечення ефективного використання зовнішнього фактора у національній економіці

4. Інструментами податкової політики є

А. податкова ставка

В. ліцензії

С. тарифні обмеження

Д. реклама

5. Політика максимальних податків характеризується

А. практикою встановлення максимального числа податків, високих прогресивних ставок, широких податкових баз, скорочення числа пільг, що приводять в сукупності до збільшення податкового тягаря на економіку і населення

В. практикою встановлення мінімального податкового навантаження на економіку

С. практикою встановлення оптимального податкового навантаження на економіку

Д. немає правильної відповіді

6. До найбільш типових форм податкових пільг належать

А. застосування підвищеної податкової ставки

В. списання збитків

С. безстрокова розстрочка податкових платежів

Д. повне або часткове звільнення від оподаткування прибутку, доходу або іншого об'єкта оподаткування

7. Основні завдання внутрішнього податкового контролю полягають у

А. оптимальному підході до ведення податкових розрахунків

В. мінімізації податкових зобов'язань

С. своєчасному і належному заповненні всіх реєстрів податкової звітності, декларацій і проміжних розрахунків податкових платежів та забезпеченні достовірності бухгалтерського і податкового обліку

Д. уникненні від сплати податків

8. В основу внутрішнього податкового контролю покладені такі організаційно-економічні принципи

А. лобіювання інтересів платника

В. конфіденційність результатів податкового контролю для їх аналізу з боку державних податкових та митних адміністрацій та банків

С. аналітичність та змістовність звіту з внутрішнього податкового контролю

для встановлення закономірностей потоку грошових коштів

D. лобіювання інтересів держави

9. Податкова амністія – це

A. звільнення особи, яка вчинила податкове правопорушення, від штрафних санкцій

B. повне звільнення від сплати податків на певний період часу

C. виділення окремих складових частин із загального об'єкта оподаткування з метою зменшення на їхню величину об'єкта при нарахуванні та сплаті податку

D. повне або часткове звільнення від сплати податків

10. Податкові канікули – це

A. виділення окремих складових частин із загального об'єкта оподаткування з метою зменшення на їхню величину об'єкта при нарахуванні та сплаті податку

B. вид цільового податкового кредиту для стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

C. повне звільнення від сплати податків на певний період часу

D. звільнення особи, яка вчинила податкове правопорушення, від штрафних санкцій

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.

2. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І.С. Волохової. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Державна податкова служба України. Офіційна сторінка. URL: <http://sfs.gov.ua>

Тема 8. Загальнодержавні податки та збори

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання виконаних завдань, понятійний диктант, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Екологічний податок: сучасний стан в Україні та залучення досвіду провідних країн ЄС.
 2. Непрямі податки в Україні: процес оформлення документації.
3. *Виконання завдань:*
 1. Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету за вересень поточного року на основі наведених даних: Реалізовано товарів на суму 5300 грн. Придбано товарів на суму 8100 грн.
 2. Підприємство для виготовлення столів придбало матеріалів на суму 5000 грн (з урахуванням ПДВ), а вартість виготовленої та реалізованої продукції складає 8000 грн (з урахуванням ПДВ). Визначте суму податкового зобов'язання. Визначте суму ПДВ, що підлягає сплаті до бюджету. Відповідь обґрунтуйте.
 3. Підприємство імпортує на територію України ювелірні вироби. Митна вартість партії цих виробів складає 27000 дол. США. Курс долара на момент митного оформлення – 27,5 грн. за 1 дол. США. Ставка акцизного збору – 50%, ставка ввізного мита 60%, ставка збору за митне оформлення – 0,6%. Розрахувати суму акцизного збору. Відповідь обґрунтуйте.
 4. На територію України ввозиться 65000 пляшок горілки. Об'єм однієї пляшки – 0,7 л. міцність горілки – 50%. Розрахувати суму акцизного податку, якщо ставка акцизного податку складає 30 грн. за 1л 100% спирту.
 5. Визначити суму валових доходів та валових витрат підприємства, суму прибутку до оподаткування, суму податку на прибуток.
 - Сума виручки, отриманої від реалізації продукції 295500 грн. з ПДВ;
 - Сума виручки від реалізації основних засобів 55000 грн. без ПДВ;
 - Вартість сплачених послуг сторонніх організацій 18120 грн. з ПДВ;
 - Вартість придбаної сировини та матеріалів 155000 грн. з ПДВ;
 - Відвантаження продукції по бартеру 9800 грн. з ПДВ;
 - Амортизація 15000 грн.;
 - Сума фонду оплати праці 19000 грн.;
 - Сума обов'язкових нарахувань 11200 грн.

4. Виконання тестових завдань:

1. Платниками податку на прибуток – резидентами є

- A. дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва інших держав і міжнародних організацій в Україні
- B. юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами
- C. дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет
- D. немає правильної відповіді

2. До загального місячного оподаткованого доходу платника ПДФО включається

- A. дохід у вигляді дивідендів, вигахів, призів, процентів (крім процентів у сумі, що перевищує в рік сімнадцять прожиткових мінімумів для працездатної особи
- B. сума єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування платника податку, що вносяться за рахунок його роботодавця
- C. аліменти, що виплачуються платнику податку згідно з рішенням суду або за добровільним рішенням сторін
- D. дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду

3. Об'єктом оподаткування ПДВ є операції з

- A. постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України
- B. ввозу на митну територію України товарів в обсягах, які підлягають оподаткуванню митними платежами
- C. реалізації конфіскованих підакцизних товарів (продукції), підакцизних товарів (продукції), визнаних безхазяйними, підакцизних товарів (продукції), за якими не звернувся власник до кінця строку зберігання, та підакцизних товарів (продукції), що за правом успадкування чи на інших законних підставах переходять у власність держави
- D. немає вірної відповіді

4. За нульовою ставкою ПДВ оподатковуються операції з

- A. експорту товарів (супутніх послуг), якщо їх експорт підтверджений митною декларацією, оформленою відповідно до вимог митного законодавства
- B. Передачі майна у схов (відповідальне зберігання), а також у лізинг
- C. надання послуг із страхування
- D. надання послуг з інкасації

5. Для визначення сум акцизного податку застосовують такі види ставок

- A. пропорційні, прогресивні, регресивні

- В. адвалорні
- С. специфічні, адвалорні, змішані (адвалорні та специфічні одночасно)
- Д. немає правильної відповіді

6. У разі обчислення акцизного податку із застосуванням адвалорних ставок базою оподаткування є

- А. величина підакцизного товару (продукції), визначена в одиницях виміру ваги, об'єму, кількості товару (продукції), об'єму циліндрів двигуна автомобіля або в інших натуральних показниках
- В. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України з урахуванням ПДВ та акцизного податку
- С. вартість реалізованого підакцизного товару (продукції), виробленого на митній території України, за встановленими виробником максимальними роздрібними цінами без ПДВ та з урахуванням акцизного податку
- Д. договірна або контрактна вартість реалізованого підакцизного товару (продукції)

7. Вкажіть, за якими ставками здійснюється обчислення сум акцизного податку для тютюнових виробів

- А. за ставками у відсотках до обороту з продажу
- В. у твердих сумах з одиниці реалізованого товару
- С. за ставками у відсотках до обороту з продажу та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару одночасно, але не менше встановленого мінімального податкового зобов'язання
- Д. за ставками у відсотках до обороту з продажу та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару одночасно

8. Мито – це

- А. загальнодержавний податок, установлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України
- В. місцевий податок, встановлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України
- С. загальнодержавний прямий податок, установлений Податковим кодексом України та Митним кодексом, який нараховується та сплачується відповідно до Митного кодексу, законів України та міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України
- Д. всі відповіді вірні

9. Базою оподаткування митом товарів, на які законом встановлено специфічні ставки мита, є

- А. митна вартість товарів
- В. кількість товарів у встановлених законом одиницях виміру
- С. митна вартість товарів, яка перевищує еквівалент 150 євро, що ввозяться

на митну територію України або вивозяться за межі митної території України
 D. всі відповіді вірні

10. Платниками мита є

A. особа, яка ввозить товари на митну територію України чи вивозить товари з митної території України у порядку та на умовах, установлених цим Кодексом

B. особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини

C. фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню відповідно до митного законодавства

D. всі відповіді правильні

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексеєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.

2. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І.С. Волохової. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Державна податкова служба України. Офіційна сторінка. URL: <http://sfs.gov.ua>

Тема 9. Місцеві податки та збори

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання виконаних завдань, понятійний диктант, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*

1. Переваги спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого бізнесу.

2. Способи оптимізації податків в Україні.

3. *Виконання завдань:*

1. Розрахувати податок на землю, якщо площа земельної ділянки складає 5,5 га, 1 га земельної ділянки коштує 12000 грн., земля надана для підприємства промисловості.

3. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності квартиру у місті Дніпро загальною площею 85 м².

4. Розрахувати податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, коли фізична особа, яка отримала таке повідомлення, має у власності житловий будинок загальною площею 175 м² і квартиру у місті Маріуполь загальною площею 100 м².

5. Сільськогосподарське підприємство орендує в поточному році 7 тис. га ріллі. Грошова оцінка її в даній області становить 17000 грн. за 1га. Визначити розмір єдиного податку для четвертої групи платників в поточному році та строки його сплати до бюджету.

4. *Виконання тестових завдань:*

1. Визначте податки та збори, що не відносяться до складу місцевих

A. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

B. єдиний податок

C. туристичний

D. збір за місця для паркування транспортних засобів

2. Об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки є

A. об'єкт житлової нерухомості

B. об'єкт нежитлової нерухомості

C. об'єкти житлової та нежитлової нерухомості

D. об'єкти житлової, нежитлової нерухомості та транспортні засоби

3. Базою справляння туристичного збору є

A. вартість усього періоду проживання (ночівлі) за вирахуванням податку на додану вартість

B. вартість усього перших десяти діб проживання (ночівлі) за вирахуванням податку на додану вартість

C. вартість усього періоду проживання (ночівлі) з урахуванням податку на додану вартість

D. вартість усього перших десяти діб проживання (ночівлі) з урахуванням податку на додану вартість

4. Суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на

- A. 2 групи
- B. 4 групи
- C. 5 груп
- D. 6 груп

5. Для платників фіксованого сільськогосподарського податку частка сільськогосподарського товаровиробництва з загальному об'ємі доходу має становити

- A. 60 %
- B. 65 %
- C. 70 %
- D. 75 %

6. Податкове зобов'язання з податку на нерухоме майно за звітний рік сплачується фізичними особами протягом

- A. 30 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- B. 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- C. 15 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення
- D. 45 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення

7. Платниками земельного податку є

- A. власники земельних ділянок, земельних часток (паїв)
- B. інвестори
- C. кредитори
- D. орендарі

8. Земельні ділянки, які не підлягають оподаткуванню земельним податком

- A. дослідні господарства науково-дослідних установ і навчальних закладів сільськогосподарського профілю та професійно-технічних училищ
- B. дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України незалежно від їх підпорядкованості, у тому числі дитячі санаторно-курортні та оздоровчі заклади України, які знаходяться на балансі підприємств, установ та організацій
- C. санаторно-курортні та оздоровчі заклади громадських організацій інвалідів, реабілітаційні установи громадських організацій інвалідів
- D. земельні ділянки державних сортовипробувальних станцій і сортодільниць, які використовуються для випробування сортів сільськогосподарських культур

9. Базовим податковим (звітним) періодом для плати за землю є

- A. календарний рік
- B. календарний місяць
- C. календарний квартал
- D. півріччя

10. Базовим податковим періодом для екологічного податку є

- A. календарний рік
- B. календарний місяць

- C. календарний квартал
- D. півріччя

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І.С. Волохової. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна податкова служба України. Офіційна сторінка. URL: <http://sfs.gov.ua>

Тема 10. Державна податкова служба України

Методи контролю: усне опитування, спостереження за участю в дискусії, оцінювання доповіді, оцінювання виконаного тестового завдання

Завдання для самостійної роботи:

1. *Опрацюйте конспект лекцій та рекомендовану літературу для обговорення теоретичних питань теми на семінарському занятті.*
2. *Самостійно опрацюйте питання:*
 1. Іноземний досвід роботи державних податкових органів.
 2. Державна податкова служба України: сучасний стан та шляхи реформування з урахуванням провідних країн.
3. *Підготуйте доповідь та її презентацію за обраною темою:*
 1. Функціональна структура ДПС України.
 2. Ревізійна робота податкових органів у сфері непрямого оподаткування.
 3. Взаємодія державної податкової служби з іншими контролюючими органами України.

4. Виконання тестових завдань:

1. Податкову службу України створено у

- A. 1996 р.
- B. 1991 р.
- C. 1990 р.
- D. 1992 р.

2. Державна податкова адміністрація України була утворена у

- A. 1990 р.
- B. 1993 р.
- C. 1998 р.
- D. 1996 р.

3. Структурні підрозділи податкової міліції функціонують у складі фіскальної служби з

- A. 1990 р.
- B. 2000 р.
- C. 1998 р.
- D. 1996 р.

4. Державна податкова служба України утворена у

- A. 2014 р.
- B. 2013 р.
- C. 2010 р.
- D. 2019 р.

5. Організаційно-функціональна структура податкової служби України в залежності від поєднання функцій по адмініструванню податків та зборів відноситься до

- A. комплексного типу
- B. адміністративно-територіального типу
- C. змішаного типу
- D. спеціалізованого типу

6. Податкова оптимізація - це

- A. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою незаконних способів та прийомів
- B. збільшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків
- C. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою цілеспрямованих правомірних дій платника податків, що включають повне використання усіх наданих законодавством пільг і інших законних прийомів і способів
- D. зменшення розміру податкових зобов'язань за допомогою усіх наданих законодавством пільг і інших незаконних прийомів і способів

7. Назвіть засоби зменшення податкових платежів

- A. податкова оптимізація
- B. податкова мінімізація

- C. кримінальне ухилення від сплати податків
- D. податкова максимізація

8. До податкових пільг відносять

- A. податковий кредит
- B. податкову знижку
- C. податкове зменшення
- D. податковий арбітраж

9. Відповідальність за ухилення від сплати податків передбачено

- A. Податковим кодексом України
- B. Бюджетним кодексом України
- C. Кримінальним кодексом України
- D. Господарським кодексом України

10. Штрафна санкція (фінансова санкція, штраф) – це

- A. плата у вигляді фіксованої суми та/або відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, а також штрафні санкції за порушення у сфері зовнішньоекономічної діяльності
- B. плата, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства
- C. сума коштів у вигляді відсотків, нарахованих на суми грошових зобов'язань, не сплачених у встановлені законодавством строки
- D. сума коштів у вигляді відсотків, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Алексєєв І. В. Бюджетна система: підручник. Львів: Львівська політехніка, 2019. 400 с.
2. Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М.О. Податкова система: навч. посіб. / за заг. ред. І.С. Волохової. Харків: Видавництво «Діса плюс», 2019. 402 с.

Допоміжна

1. Бюджетний кодекс України. Закон України від 08.07.2010 р. №2456-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Податковий кодекс України. Закон України від 02.12.2010 р. №2755-VI. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. Офіційна сторінка. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
2. Державна податкова служба України. Офіційна сторінка. URL: <http://sfs.gov.ua>

Навчальне видання

Янковський Валерій Андрійович
Неізнєстна Олена Володимирівна
Іванова Наталія Сергіївна
Шендригоренко Марина Трохимівна
Шевченко Любов Ярославівна
Коверза Вікторія Семенівна

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ
БЮДЖЕТНА І ПОДАТКОВА СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Формат 60×84/8. Ум. др. арк. 2,6

Донецький національний університет
економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50042, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13.
Свідоцтво суб'єкта видавничої
справи ДК № 4929 від 07.07.2015 р